

Brussel, 14 februari 2019

In 2018 waren er minder ongevallen (38) aan overwegen, maar het aantal slachtoffers (9) blijft dramatisch stabiel

Weggebruikers moeten altijd en overal de verkeersregels respecteren

Vorig jaar waren er 38 ongevallen aan overwegen (tegenover 51 in 2017) wat een historisch laag cijfer is. Op het eerste zicht is dit een bemoedigende vaststelling, maar we moeten dit helaas relativeren want het aantal slachtoffers blijft dramatisch stabiel met 9 doden (hetzelfde aantal als in 2017). Ook het aantal zwaargewonden (3) blijft gelijk. Ondanks verschillende nieuwe sensibiliseringscampagnes en de vermindering met 24 overwegen, blijven het niet respecteren van de verkeersregels en onvoorzichtig gedrag van de weggebruikers de belangrijkste oorzaken van deze drama's. In 2019 zal Infrabel de overwegen een "identiteit" geven met alle nuttige info voor weggebruikers, buurtbewoners en hulpdiensten.

Ongevallen gebeuren het vaakst met buurtbewoners tijdens de spitsuren

Zaterdag 31 maart om 15u01: een 55-jarige fietser laat het leven wanneer hij door een trein wordt aangereden aan een gesloten overweg in Bornem.

Dinsdag 15 mei om 17u05: een 80-jarige autobestuurster komt om het leven na een aanrijding met een trein aan een gesloten overweg in Harelbeke.

Vrijdag 14 september om 14u09: een 27-jarige motorrijder overleeft een aanrijding met een trein aan een gesloten overweg in Sint-Agatha-Berchem niet.

Dit zijn enkele voorbeelden van de **9 dodelijke ongevallen in België in 2018**: in totaal waren er vijf in Vlaanderen, één in Brussel en drie in Wallonië. Vorig jaar vielen er ook 3 zwaargewonden, net als in 2017. Elk ongeval is er een te veel en zorgt telkens voor een diepmenselijk drama met zware gevolgen voor familie en vrienden. Het feit dat er in 2018 een daling was met 25% van het aantal ongevallen (38) ten opzichte van 2017 (51) is enerzijds bemoedigend, maar anderzijds moeten we dit relativeren gezien het stabiele cijfer van de slachtoffers vorig jaar.

Van de 38 ongevallen in 2018 gebeurden er **28 op spoorlijnen buiten het havengebied en 10 op goederenlijnen in havengebied***. Bij 76% of 29 van de 38 ongevallen was een **wegvoertuig** betrokken waarbij in totaal 4 doden vielen. 9 ongevallen (24%) gebeurden met **zwakke weggebruikers** met 5 dodelijke slachtoffers (3 fietsers en 2 voetgangers).

Er gebeuren statistisch meer ongevallen tijdens **de spitsuren** (7u-9u en 16u-19u) en in **ongeveer 60% van de 29 ongevallen** – die buiten het havengebied plaatsvonden – **betreft het buurtbewoners die in de omgeving van de overweg wonen** (in dezelfde of omliggende gemeente): de foutieve gedachte van "*wij kennen de lokale situatie aan deze overweg en ons kan niets overkomen*" speelt hierbij een rol en zorgt voor een foutief veiligheidsgevoel.

⇒ **Meer kerncijfers en een overzicht van de ongevallen vindt u in de bijlage van het persbericht.**

Bijna de helft minder ongevallen aan overwegen in de Antwerpse haven

Een belangrijke vaststelling is dat het aantal ongevallen in havengebieden* is verminderd van 18 (in 2017) naar 10 in 2018, ofwel een daling met 44%. Van die 10 ongevallen vonden er 9 plaats in de Antwerpse haven. Eind 2018 deed Infrabel er tijdens zijn driedaagse campagne een **nieuwe oproep aan alle vrachtwagenbestuurders** (in totaal werden 1.000 Belgische en buitenlandse bestuurders bereikt) om altijd de signalisatie aan overwegen te respecteren. Er zullen dit jaar nog soortgelijke sensibiliseringsacties volgen.

Daarnaast neemt Infrabel, in samenspraak met de betrokken partners, ook **maatregelen op het terrein**. Zo worden sommige overwegen in de havens uitgerust met extra bellen, lampen, Sint-Andriesskruisen, oplichtende verkeersborden en bijkomende wegmarkeringen. Dit om de overwegen in het havengebied nog meer te laten opvallen en de weggebruikers tijdig te waarschuwen.

Weggebruiker moet verkeersregels naleven en zich voorzichtig gedragen

Het **niet respecteren van de verkeersregels** is en blijft de hoofdoorzaak. Dit is levensgevaarlijk en vormt een echt sociaal-maatschappelijk probleem. Infrabel roept alle weggebruikers nogmaals op om altijd te stoppen aan een overweg wanneer de rode lichten knipperen, de bel rinkelt en de slagbomen gesloten of in beweging zijn. Je leven is het wachten waard: volg steeds de veiligheidsregels aan overwegen.

Andere oorzaken zijn **onvoorzichtig gedrag** (weggebruikers proberen de overweg nog over te steken al is dit door de verkeerssituatie niet meer aangewezen) én in mindere mate de mogelijke impact van de **weersomstandigheden** (regen, mist of zon) waardoor men de verkeerssituatie niet goed inschat.

Sensibiliseringscampagnes en nog meer veiligheidslessen in scholen

Iedereen is verantwoordelijk voor zijn/haar veiligheid aan overwegen, maar ook in 2018 heeft Infrabel het grote publiek bewust willen maken via gerichte **sensibiliseringscampagnes en veiligheidsacties**.

Het meest opvallend was de zomercampagne rond **de crashtest tussen een trein en een auto** in samenwerking met Vias institute. Deze actie, die enorm werd gedeeld via de sociale media, toonde aan dat gezien de impact (de crash veroorzaakt een druk tot 60 keer het lichaamsgewicht) de overlevingskansen quasi onbestaande zijn. Naast de wintercampagne in de Antwerpse haven (zie hierboven) organiseerde Infrabel ook terreinacties rond overwegen tijdens Autoloze Zondag en Sinterklaas.

Daarnaast heeft Infrabel zijn **aanwezigheid versterkt in de scholen**. Vorig jaar waren er niet minder dan **42 sensibiliseringsdagen** verspreid over heel België. Hierbij werden er veiligheidslessen "rond veilig gedrag op het spoorwegdomein" gegeven aan in totaal 15.200 leerlingen van het lager en secundair onderwijs.

- ⇒ **Meer info over onze bewustmakingscampagnes aan overwegen** vindt u op www.infrabel.be/wachten
- ⇒ **Meer info over het lesmateriaal voor jongeren** vindt u op www.infrabel.be/nl/rubriek-scholen

Infrabel wil ook de **medewerking van de federale spoorwegpolitie, de lokale politie en Securail tijdens hun controles aan overwegen** benadrukken.

Investering van 39 miljoen euro in de overwegen

In 2018 zijn er 24 overwegen afgeschaft of buiten dienst gesteld waardoor er in totaal 359 overwegen minder zijn sinds de oprichting van Infrabel in 2005. Waar het kan wil Infrabel **zoveel mogelijk overwegen vervangen door een brug, tunnel, parallelweg of fietspad**. Het zoeken naar deze alternatieve mobiliteitsoplossingen gebeurt steeds in nauw overleg met de lokale overheden en de omwonenden.

Waar we een overweg niet kunnen vervangen, investeert Infrabel in de **vernieuwing, aanpassing en het onderhoud** ervan. Zo verbeteren we de signalisatie (het plaatsen van bijkomende lichten, extra slagbomen voor voetgangers en fietsers, ...) en overleggen we met de wegbeheerder om de nodige werken uit te voeren om de overwegen meer zichtbaarheid te geven.

In 2018 heeft Infrabel **ongeveer 39 miljoen euro geïnvesteerd** (met tussenkomst van Europese subsidies) in de veiligheid aan overwegen (dit is de totale investering voor de vervanging én voor de vernieuwing). Samen met de Federale Overheidsdienst Mobiliteit en Vervoer werkt Infrabel stapsgewijs verder aan een nog hogere veiligheid van de overwegen op het Belgische netwerk.

Het Belgische spoornet is een van de drukst bezette netten in Europa en telt vandaag (op 1/01/2019) **1.713 overwegen, waarvan 1.496 publieke overwegen** en 217 private overwegen. Ongeveer 95,5% (1.429) van de publieke overwegen is uitgerust met actieve signalisatie (verkeerslichten, bellen en/of slagbomen). De overige 4,5% (67) met passieve signalisatie (verkeersborden) bevinden zich op spoorlijnen met minder verkeer.

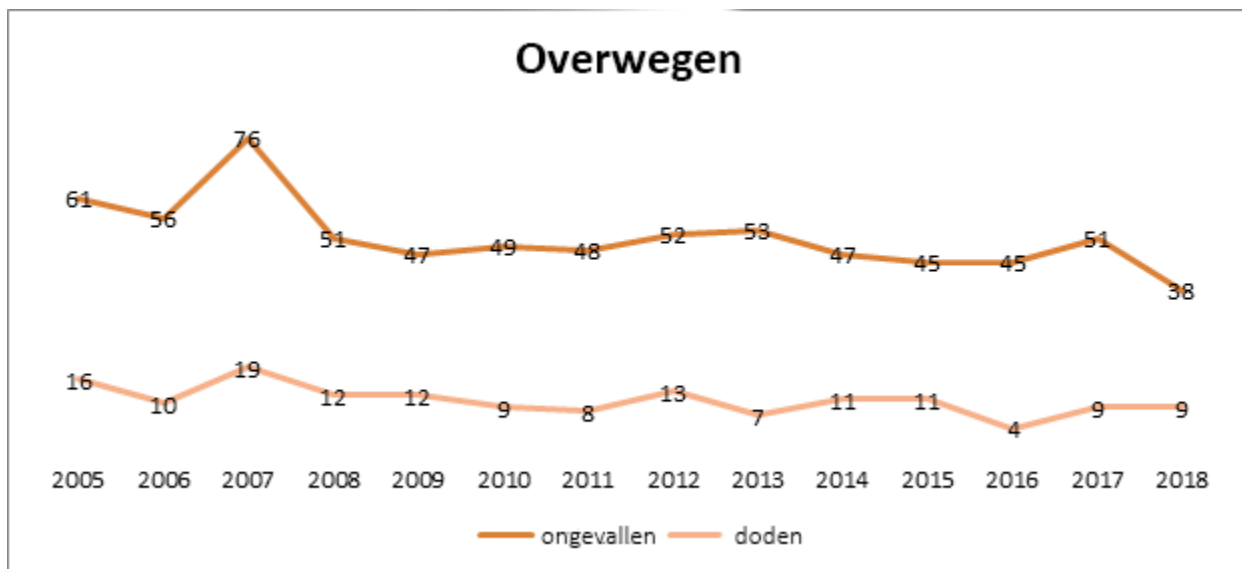
Nieuwe tool in 2019 : de “identiteitskaart” van de overwegen

Bij een incident aan of ter hoogte van een overweg is het cruciaal om snel te reageren om een aanrijding met een trein te vermijden. In de meeste gevallen kunnen de getuigen ter plaatse of de hulpdiensten **de exacte locatie van de betrokken overweg** niet bepalen. Hierdoor gaat er veel belangrijke tijd verloren.

Daarom heeft Infrabel besloten om aan elke publieke overweg met actieve signalisatie (1.429 overwegen) een **identiteit toe te kennen door middel van een sticker**. Die bevat informatie zoals het nummer van de overweg en de spoorlijn, maar ook de straatnaam en de gemeente. Hierdoor kunnen weggebruikers en buurtbewoners sneller alle info aan de hulpdiensten geven. En dit zal Traffic Control (de verkeersleiding van Infrabel) toelaten om de precieze plaats van het incident te bepalen en de betrokken treinbestuurders in die zone te informeren. De stickers zullen vanaf deze zomer worden aangebracht.

Dagelijks bijna 2u aan vertragingen door incidenten aan overwegen

Behalve de menselijke drama's veroorzaken de incidenten aan overwegen ook storingen en vertragingen voor het treinverkeer en vorig jaar stelde Infrabel een toename vast. In 2018 waren er **388 incidenten** (= ongevallen + voorvallen zoals een afgereden slagboom of bovenleiding + externe factoren zoals een verkeersongeval vlakbij een overweg) **die samen voor een vertraging van 41.291 minuten hebben gezorgd of gemiddeld 1u53 per dag**. Dit is een daling van de vertragingen met 37% tegenover 2017 toen er 445 incidenten waren die samen 55.425 minuten vertegenwoordigden (gemiddeld 2u30 per dag).

Infrabel is de naamloze vennootschap van publiek recht, verantwoordelijk voor het beheer, onderhoud, vernieuwing en ontwikkeling van het Belgische spoorwegennet. Het bedrijf is ook verantwoordelijk voor de toekenning van de rijpaden aan alle Belgische en buitenlandse operatoren. De specifieke structuur van de aandeelhouders van Infrabel waarborgt een volledige onafhankelijkheid. Infrabel werd op 1 januari 2005 opgericht na de splitsing van de Belgische spoorwegen. De onderneming stelt vandaag zo'n 10.300 personen te werk en realiseert een omzet van ongeveer 1,5 miljard euro (2017).